

БАРИ

2 ноември 2018 г.

Бари Сътън отбива в лентата за пожарни коли на главния вход на Поу Билдинг – кула в стил артдеко, обляна в бяла светлина от фасадното си осветление. Излиза от своя автомобил „Форд Краун Виктория“, прекосява тротоара и се втурва във фоайето през въртящата се врата.

Нощният пазач е застанал до асансьорите и държи вратата на един от тях, когато Бари се втурва към него с отекващи по мрамора стъпки.

– На кой етаж? – пита Бари, влизайки в асансьора.

– Четиресет и първи. Щом стигнете, завийте надясно и продължете до края на коридора.

– След минута ще дойдат още ченгета. Предайте им, че съм наредил да задържат, докато не им подам сигнал.

Асансьорът потегля бързо нагоре в ярък контраст със старата сграда, в която се намира, и след няколко секунди ушите на Бари заглъхват. Когато вратите най-после се отварят, той излиза и подминава табела на адвокатска кантора. Тук-там се вижда включено осветление, но по-голямата част от етажатъне в тъмнина. Той се затичва по килима, подминавайки затворени офиси, конферентна зала, зала за почивка и библиотека. Най-накрая коридорът води към приемна зала, която е част от най-големия офис.

На приглушената светлина всичко изглежда оцветено в различни нюанси на сивото. Огромно бюро от махагон, скрито под безброй папки и документи. Кръгла маса, покрита с бележници и чаши със студено кафе с горчив аромат. Бар, зареден предимно с бутилки „Макалън Реър“¹. Светещ аквариум,

¹ „Макалън Реър“ – марка луксозно шотландско малцово уиски. – Б. пр.

който бръмчи от отдалечения край на помещението и в който се помещават малка акула и няколко тропически риби.

Бари изключва звука на телефона си и събува обувките си, щом достига до френските прозорци. Натиска бравата, отваря вратата и пристъпва на пръсти към терасата.

Заобикалящите небостъргачи на Горен Уест Сайд приличат на митични същества, обгърнати от светеща мъгла. Шумът от града е оглушителен, сякаш се чува в непосредствена близост – автомобилните клаксони рикошират между сградите, а в далечината се чуват линейки, които препускат бясно към нечия друга трагедия. Върхът на Поу Билдинг е на по-малко от петнайсет метра нагоре – корона от стъкло и стомана и готически форми.

Жената е седнала на около четири метра и половина от него, близо до рушаш се водоливник, с гръб към Бари и крака, висящи на ръба.

Той се промъква към нея, а чорапите му вече са подгизнали от мокрите плочки. Ако успее да стигне достатъчно близо, без да бъде забелязан, ще я издърпа от ръба, преди тя да разбере какво...

– Усещам мириса на одеколона ви – казва тя, без да се обърне.

Той спира.

Тя обръща глава към него и казва:

– Още една крачка и край с мен.

Изглежда на около четиресет години, макар че е трудно да се каже при оскъдната заобикаляща светлина. Носи тъмно сако и пола в същия цвят и вероятно седи тук от доста време, съдейки по косата ѝ, сплескана от влагата.

– Кой си ти? – пита тя.

– Бари Съгън. Детектив съм в централен отдел „Кражби“ в полицейското управление на Ню Йорк.

– Изпратили са човек от отдел „Кражби“?

– Случи се така, че бях най-наблизо. Как се казвате?

– Ан Вос Питърс.

– Може ли да ви наричам Ан?

– Разбира се.

– Искате ли да се обадя на някого от ваше име?

Тя поклаща глава отрицателно.

– Ще се преместя ето тук, за да не се налага постоянно да напрягате врата си, за да погледнете към мен.

Бари се отмества встрани от нея под тъгъл, така че да е поблизо до парапета, на два метра и половина от мястото, където е седнала. Хвърля поглед над ръба и стомахът му се свива.

– Е, добре, слушам ви – казва тя.

– Моля?

– Не сте ли тук, за да ме разубедите? Хайде, давайте, направете опит.

Беше решил какво да ѝ каже, докато се качваше с асансьора, припомняйки си обучението за действия в случай на опити за самоубийство. Но сега, когато моментът за това е настъпил, вече не се чувства толкова уверен. Единственото нещо, в което е сигурен, е, че краката му замръзват.

– Зная, че в момента всичко ви се струва безнадеждно, но това е само един миг и той ще отmine.

Ан се вира право надолу и встрани от сградата, на височина сто и двайсет метра от улицата, с длани, опрени в камъка, разрушен под влиянието на десетилетия киселинни дъждове. Достатъчно е само да се изтласка напред. Той подозира, че в момента си представя всяко движение, бавно приближавайки до мисълта да го направи. Събирайки последна доза кураж.

Забелязва, че трепери.

– Може ли да ви услужа с якето си? – пита той.

– Сигурна съм, че не бихте искали да ме доближавате повече, детектив Съгън.

– Защо мислите така?

– Страдам от СФС.

Бари потиска импулса си да побегне. Разбира се, вече е чувал за синдрома на фалшивите спомени, но никога не е познавал и не е срещал човек, страдащ от това състояние. Никога не е дишал един и същ въздух с такъв човек. Вече не е сигурен дали е разумно да прави опит да я хване. Дори не желае да е толкова близо. Не, по дяволите. Ако тя направи движение, за да скочи, той ще се опита да я спаси, а ако това означава междувременно да прихване СФС, нека бъде така. Това е рискът на професията му на ченге.

– Откога страдате от него? – пита той.

– Една сутрин, преди около месец, вместо в дома си в Мидълбъри, Върмонт, внезапно се озовах в един апартамент тук, в града, с пробождаща болка в главата и ужасно кръвотечение от носа. Първоначално няха представа къде съм. А след това си спомних... и *този* живот. Тук, в този живот, аз съм неомъжена, работя като инвестиционен банкер и съм с моминското си име. Но имам... – изрича бавно думите, очевидно борейки се с напирашите чувства – спомени за другия си живот във Върмонт. Бях майка на деветгодишно момче, на име Сам. Заедно със съпруга ми Джо Берман притежавахме фирма за озеленяване. Казвах се Ан Берман. Бяхме толкова щастливи, колкото се очакваше да бъдем.

– Какво е усещането? – пита я Бари, придвижвайки се незабелязано още една крачка по-близо.

– Какво е усещането за кое?

– За фалшивите ви спомени от живота във Върмонт.

– Спомням си не само сватбата. Сецам се как спорехме каква да бъде сватбената торта. Спомням си най-малките детайли от дома ни. Сина ни. Всеки миг от неговото раждане. Смеха му. Родилния му белег на лявата буза. Първия му ден на училище и как не искаше да го оставям. Когато обаче се опитам да си представя Сам, споменът е черно-бял. Очите му нямат цвят. Казвам си, че са били сини. Но виждам само черно. Всичките ми спомени от онзи живот са черно-бели, като кадри от филм ноар¹. Изглеждат реални, но същевременно са призрачни, илюзорни спомени.

Тя избухва в сълзи.

– Всеки мисли, че СФС представлява просто нереални спомени за важните моменти от живота, но това, от което наистина боли, са спомените за малките неща. Помня не просто съпруга си. В съзнанието ми изниква споменът за дъха му сутрин, когато се обръща с лице към мен в леглото. Как всеки път, когато се събуждаше преди мен, за да измие зъбите си, знаех, че ще се върне в леглото и ще поиска да правим секс. Именно това ме убива. Дребните, съвършените детайли, които ме карат да съм сигурна, че това се е случило.

¹ Филм ноар (от фр.: *film noir*, букв. „черен филм“) – термин, използван за обозначаване на холивудските криминални драми от средата на миналия век. – Б. пр.

– А в този живот? – пита я Бари. – Има ли нещо важно за вас в него?

– Може би има хора със СФС, които предпочитат настоящите си спомени пред фалшивите, но за мен няма нищо в сегашния ми живот, което да искам. Опитах. В продължение на четири дълги седмици. Повече не мога да се преструвам.

Сълзите оставят черни следи по лицето ѝ от грима ѝ.

– Синът ми никога не е съществувал. Разбирате ли? Той е просто една красива засечка на мозъка ми.

Бари прави още една крачка към нея, но този път тя го забелязва.

– Не смейте да се приближавате.

– Не сте сама.

– Напротив, ужасно и непоносимо сама съм.

– Познавам ви едва от няколко минути, а бих бил съсипан, ако го направите. Помислете за хората в живота си, които ви обичат. Помислете как ще се почувстват.

– Открих Джо – прекъсва го Ан.

– Кого?

– Съпруга ми. Живееше в голямо имение в Лонг Айлънд. Държеше се така, сякаш не ме познава, но съм сигурна, че ме позна. Водеше съвсем различен живот. Беше женен, не зная за кого. Не зная дали имаше деца. Държеше се, сякаш аз съм луда.

– Съжалявам, Ан.

– Боли прекалено много.

– Вижте, зная как се чувствате. И на мен ми се е искало да сложа край на всичко. Но ето ме тук, точно сега, пред вас, и ви уверявам, че се радвам, че не го направих. Радвам се, че събрах сили да продължа напред. Този тежък момент не е определящ за живота ни. Това е само период.

– Какво ви се е случило?

– Загубих дъщеря си. И аз съм страдал от живота.

Ан поглежда към светещите очертания на високите сгради.

– Имате ли нейни снимки? Говорите ли все още за нея с другите?

– Да.

– Е, поне тя е съществувала някога.

Няма какво да каже в отговор на тази нейна констатация.

Ан отново поглежда надолу между краката си. Изритва едната си обувка.

Гледа я как пада.

След това изпраща и другата право надолу.

– Ан, моля ви.

– В предишния ми живот, този от фалшивите спомени, първата съпруга на Джо, Франи, се беше хвърлила от тази сграда, всъщност точно от този ръб, преди петнайсет години. Страдала е от клинична депресия. Зная, че той се обвиняваше за това. Преди да си тръгна от къщата му в Лонг Айленд, казах на Джо, че ще скоча от Поу Билдинг тази вечер, също като Франи. Звучи глупаво и отчаяно, но се надявах той да дойде тук тази вечер и да ме спаси. Нещо, което не е успял да направи за нея. Първоначално, когато приближихте, си помислих, че може да е той, но той никога не е ползвал одеколон.

Усмивва се тъжно, след което добавя:

– Жадна съм.

Бари отправя поглед през френските прозорци към тъмния офис и вижда двама полицаи, застанали в готовност до рецепцията. Поглежда отново към Ан.

– Тогава защо не слезете от там, след което ще влезем заедно вътре и ще ви вземем чаша вода.

– Бихте ли ми донесли вода тук?

– Не мога да ви оставя.

Ръцете ѝ вече треперят и той забелязва неочаквана решителност в очите ѝ.

Тя поглежда към Бари.

– Вината не е у вас – казва тя. – Така или иначе, щях да свърша по този начин.

– Ан, не...

– Синът ми беше изтрит от живота ми.

След което с принудена грация тя скача от ръба на сградата.

ХЕЛЕНА

22 октомври 2007 г.

Докато се къпе под душа в шест сутринта, опитвайки се да се събуди, и горещата вода се стича по кожата ѝ, Хелена неочаквано е поразена от силното усещане, че е преживяла точно този момент и преди. В това няма нищо ново. От двайсетгодишна я преследват такива моменти на дежавю. Освен това в този момент под душа няма нищо специално. Чуди се дали от „Маунтинсайд Кепитъл“ вече са разгледали предложението ѝ. Мина една седмица. Досега трябваше да е получила някакъв отговор. Трябваше поне да са ѝ се обадили за уговаряне на среща, ако проявяват интерес.

Прави си кана с кафе и си приготвя обичайната закуска – черен боб и три яйца на очи с малко кетчуп отгоре. Сяда на малката маса до прозореца и гледа как небето над квартала ѝ в покрайнините на Сан Хосе се изпълва със светлина.

От повече от месец няма свободен ден, за да изпере прането си, и подът на спалнята ѝ на практика е застлан с мръсни дрехи. Започва да рови из купчините, докато открие тениска и джинси, с които да може да излезе от къщи, без да умира от срам.

Телефонът извънхва в момента, в който си мие зъбите. Тя изплюва пастата за зъби, изплаква устата си и успява да вдигне телефона в спалнята на четвъртото позвъняване.

– Как е момичето ми?

Гласът на баща ѝ винаги я кара да се усмихне.

– Здравсти, татко.

– Помислих, че съм те изпуснал. Не ми се искаше да те безпокоя в лабораторията.

– Не, не си, какво има?

– Просто си мислех за теб. Чува ли се нещо за предложението ти?

– Все още нищо.

– Имам добро предчувствие, че ще бъде одобрено.

– Не зная. Трудно се оцелява в този град. Има голяма конкуренция. Има доста наистина умни хора, които търсят пари.

– Но не и толкова умни, колкото моето момиче.

Вече не е в състояние да понесе силната вяра в нея на баща ѝ. Не и в сутрин като тази, с надвисналия призрак на неуспеха, докато седи в тази малка, разхвърляна спалня в къща с голи стени и без всякаква декорация, където не е водила никого от повече от година.

– Как е времето при вас? – сменя темата тя.

– Снощи валя сняг. Първият за сезона.

– Много ли наваля?

– Не, само два-три сантиметра. Но планините са побелели.

Може да си ги представи – Фронт Рейндж от Скалистите планини – планините от нейното детство.

– Как е мама?

Следва най-кратката пауза.

– Майка ти е добре.

– Татко.

– Какво?

– Как е мама?

Чува го как бавно въздъхва.

– Имали сме и по-добри дни.

– Тя добре ли е?

– Да. В момента е горе и спи.

– Какво се е случило?

– Нищо особено.

– Разкажи ми.

– Снощи играхме на „Джин Руми“¹ след вечеря, както правим винаги. И тя просто... тя вече не помнеше правилата. Седеше на кухненската маса, взираше се в картите си и по лицето ѝ се стичаха сълзи. Двамата играем на тази игра от трийсет години.

Чува как покрива слушалката с ръка.

Той плаче, на хиляди километри разстояние от тук.

– Татко, идвам си вкъщи.

– Не, Хелена.

¹ Вид игра на карти. – Б. пр.

– Имаш нужда от помощта ми.

– Получаваме достатъчно подкрепа тук. Днес следобед ще ходим на лекар. Ако искаш да помогнеш на майка си, продължавай със своите открития и създай онзи стол.

Не ѝ се иска да му го казва, но столът ще бъде готов едва след години. *След светлинни години.* Той е просто една мечта, мираж.

Очите ѝ се изпълват със сълзи.

– Знаеш, че го правя заради нея.

– Зная, миличка.

И двамата запазват мълчание за момент, докато всеки от тях се опитва неуспешно да прикрие плача си от другия. Понеч от всичко ѝ се иска да му каже, че ще се случи, но това би било лъжа.

– Ще се обадя довечера, като се прибера вкъщи – изрича тя.

– Добре.

– Моля те, кажи на мама, че я обичам.

– Ще ѝ кажа. Но тя вече го знае.

* * *

Четири часа по-късно, скрита в сградата по невробиология в Пало Алто, Хелена изучава изображението на спомена за усещане за страх на една мишка – флуоресцентно осветени образи на неврони, свързани помежду си чрез паяжина от синаптични връзки. В този момент на прага на кабинета ѝ се появява непознат мъж. Тя вдига поглед над монитора си и вижда мъж, облечен с памучен панталон и бяла тениска, с усмивка, която е няколко идеи по-пресилена от нормалното.

– Хелена Смит? – изрича той.

– Да?

– Аз съм Джи-уун Чърковър. Имате ли минутка време да поговорим?

– Това е лаборатория с ограничен достъп. Не би трябвало да сте тук долу.

– Извинявам се за нахлуването, но мисля, че ще се заинтересувате от това, което ще ви кажа.

Би могла да го помоли да си тръгне или да се обади на охраната. Но не ѝ изглежда опасен.

– Добре – казва тя и изведнъж се сепва, че този мъж ще види какъв рай за вехтошаря представлява нейният кабинет. Без прозорци, тесен, със стени от боядисани шлакобетонни тухли, като клаустрофобичното усещане от всичко това е засилено от кутиите за съхранение, наредени една върху друга на купчини от един метър нагъсто около бюрото ѝ, пълни с хиляди резюмета и статии. – Извинете ме за безпорядъка. Ще ви потърся стол да седнете.

– Нека аз.

Джи-уун издърпва един сгъваем стол и сяда срещу нея, с очи плъзгащи се по стените, прилежно покрити с изображения с висока резолюция на спомени на мишки и на задействането на невроните при пациенти с деменция и алцхаймер.

– С какво мога да ви бъда полезна? – пита тя.

– Работодателят ми е силно впечатлен от статията за създаване на портрети на спомените, която публикувахте в списание *Неврон*.

– Този ваш работодател има ли си име?

– Ами... зависи...

– От...?

– От това как ще протече разговорът ни.

– Защо изобщо бих водила разговор с някого, след като не знам от чие име говори?

– Защото средствата ви от „Станфорд“ ще бъдат спрени след шест седмици.

Тя повдига вежда.

Той пояснява:

– Моят шеф ми плаща доста добре, за да се осведомявам за всичко, свързано с хората, които го интересуват.

– Нали осъзнавате, че това, което току-що казахте, е напълно откачено?

Джи-уун посяга към кожената си чанта и изважда документ в тъмносиня папка.

Нейното предложение.

– Естествено! – възкликва тя. – Вие сте от „Маунтинсайд Кепитъл“!

– Не. А и те няма да ви финансират.

– Тогава откъде разполагате с това?

– Това няма значение. Никой няма да ви финансира.

– Откъде знаете?

– Заради това. – Той хвърля предложението ѝ за финансиране върху безпорядъка на бюрото ѝ. – Твърде плахо е. Просто предлагате да продължавате да правите това, с което сте се занимавали през последните три години в „Станфорд“. Не е достатъчно голямо. Вие сте на трийсет и осем години, което в академичния свят е равносилно на деветдесетгодишна възраст. Един ден, в не съвсем далечното бъдеще, ще се събудите и ще осъзнаете, че сте оставили най-добрите си дни зад себе си. Че сте изгубили...

– Мисля, че трябва да си вървите.

– Не исках да ви обидя. Ако ми позволите да се изразя така, проблемът ви е, че се страхувате да поискате това, което наистина желаете.

Струва ѝ се, че поради някаква причина този непознат се опитва да я предизвика. Знае, че не трябва да се хваща на въдицата му, но не може да се спре.

– И защо според вас се страхувам да поискам това, което наистина желая?

– Защото за онова, което наистина искате, е необходима баснословна сума пари. Седемцифрена сума няма да бъде достатъчна. Трябва ви деветцифрена. А може би дори десетцифрена. Трябва ви екип от програмисти, който да ви помогне за създаването на алгоритъм за комплексно картотекиране и проектиране на спомените. Както и необходимата инфраструктура за опити с хора.

Тя се втренчва в него от бюрото си.

– В това предложение изобщо не отварям дума за опити с хора.

– А ако ви кажа, че ще ви осигурим всичко, което поискате?

И неограничено финансиране. Бихте ли проявили интерес?

Сърцето ѝ започва да бие все по-силно и по-силно.

Така ли се случват нещата?

Замисля се за стола на стойност петдесет милиона долара, който мечтае да създаде от момента, в който майка ѝ започна да забравя живота си. Колкото и да е странно, никога не си го представя изцяло завършен, а само под формата на технически чертежи в заявката за регистрация на полезен модел, която един ден ще подаде, със заглавие *Платформа за триизмерно проектиране на дългосрочни ярки епизодични спомени*.

– Хелена?

– Ако дам положителен отговор, ще ми кажете ли кой е вашият шеф?

– Да.

– Тогава отговорът ми е „да“.

Той ѝ казва.

Докато челюстта ѝ увисва от изненада, Джи-уун изважда още един документ от чантата си и ѝ го подава над кутиите за съхранение.

– Какво е това? – пита тя.

– Трудов договор и споразумение за поверителност. Не подлежи на обсъждане. Мисля, че ще се съгласите, че финансовите условия са доста щедри.